

Відділ освіти Новгород-Сіверської районної державної адміністрації
НВК «Дзвіночок» м.Новгорода - Сіверського

Здоров'ячок

Програма

2009

Пояснювальна записка

Програма виховної роботи є суттєвою ланкою у загальній діяльності педагога. Вона забезпечує її чітку організацію, сприяє створенню та реалізації певної системи виховання дітей протягом чотирьох років, передбачає широкий вибір видів та форм діяльності для вихованців, вихователів, батьків.

Мета програми — створення ефективної, організаційно-виховної системи, яка забезпечує формування всебічно розвиненої особистості з відповідальним ставленням до власного здоров'я та здоров'я оточуючих, а також забезпечує рівновагу між адаптивними можливостями організму і середовищем, яке постійно змінюється; формує свідомі потреби, і в першу чергу, потребу у здоровому способі життя.

Програма передбачає роботу за такими напрямками:

- I. Дитина на вулиці.
- II. Дитина і природа.
- III. Дитина та інші люди.
- IV. Сам вдома.
- V. Здоров'я і дитина.
- VI. Емоційне благополуччя дитини.

I. Дитина на вулиці

Мета:

- Ознайомити дітей з правилами поведінки на вулицях міста (правила дорожнього руху, для чого потрібен тротуар, проїжджа частина, перехрестя, які види транспорту можна побачити на вулицях міста, машини, якими зустрічаються, ігри на тротуарі, ігри без дорослих на вулиці);
- ознайомити з правилами переходу дороги, пішохідним переходом („зебра”, світлофор, острів безпеки), місцем влаштування світлофора, кольорами;
- розрізнення дорожніх знаків, які призначені для пішоходів і водіїв (попереджувальні, інформаційно-вказуючі, передбачувальні);

- ознайомити з правилами їзди на велосипеді, ігри на вулиці;
- знайомство з працівниками ДАІ (на чому вони патрулюють, за чим слідкують);
- ознайомити з роботою міліціонера-регулювальника, де він працює, чим працює, знаки жезла (рука вверх – жовте світло, обличчям чи спиною – червоне, боком – зелене);
- ознайомити з правилами поведінки в транспорті (вхід до автобуса, розмови, розміщення, поведінка, вихід);
- навчити дітей звертатися за допомогою, коли загубилися, правилами поведінки (назва адреси і номера телефону).

Орієнтовна тематика:

1. Проїзна частина та її будова.
2. „Зебра”, світлофор та інші дорожні знаки для пішоходів.
3. Дорожні знаки для водіїв і пішоходів.
4. Правила їзди на велосипеді.
5. Про працю ДАІ.
6. Міліціонер-регулювальник.
7. Правила поведінки в транспорті.
8. Якщо дитина загубилась.

II. Дитина і природа

Мета:

- Показати дітям взаємозв'язок всіх природних об'єктів. Земля – наш спільний дім, а людина – частина природи (вплив водойм, лісів, повітряного середовища, ґрунту на життя людини, рослин, тварин).
- Познайомити з проблемами забруднення оточуючого середовища, про шкоду, яку людина заподіяла природі.
- Ознайомити дітей з проблемами погіршення екологічної ситуації і загрозою людині, з гігієнічними нормами і обов'язковістю їх виконання.

- Виховувати відповідальне і бережливе ставлення до природи (не руйнувати мурашники, годувати птахів взимку, не руйнувати пташиних гнізд, про небезпечні рослини і тварини).
- Ознайомити дітей з отруйними рослинами лісу, поля, луку, які їстівні гриби можна використовувати.
- Навчити дітей, як поводити себе при контактах з тваринами (що можна і чого не можна: можна годувати бездомних тварин, та не можна їх гладити, брати на руки, можна гладити домашніх тварин, гратись з ними та не можна їх дратувати, мучити).
- Ознайомити з працею по відновленню і покращенню екології оточуючого середовища, створення середовища для самостійної діяльності дітей.

Орієнтовна тематика:

1. В природі все взаємопов'язане.
2. Забруднення навколишнього середовища.
3. Погіршення екологічної ситуації.
4. Бережливе ставлення до природи.
5. небезпечні рослини.
6. Контакти з тваринами.
7. Відновлення оточуючого середовища.

III. Дитина та інші люди

Мета:

- Розповісти дітям про небезпеку контактів з незнайомими дорослими, про невідповідність зовнішнього вигляду і манер – намірам.
- Ознайомити з типовими ситуаціями:
 - дорослий умовляє дитину піти з ним куди-небудь, обіцяє показати щось цікаве, чи говорить, що йому доручили батьки;
 - дорослий запрошує покататись на автомобілі;
 - дорослий пригощає дитину цукерками, морозивом.

- Познайомити з ситуаціями насильницької поведінки з боку дорослого (хватає за руки, тягне до машини, бере на руки...) Вчити дітей, як вести себе в цій ситуації (відбиватися, стрибати, кусатися тощо).
- Пояснити дитині, що вона повинна уміти сказати „ні” іншим дітям, перш за все підліткам, які хочуть втягти його в небезпеку, наприклад: піти подивитися, що відбувається на будівництві, розкласти вогнище і інше.
- Вчити дітей ділитися своїми таємницями про сексуальні домагання дорослого:
 - відреагувати більш-менш нейтрально;
 - дати зрозуміти дитині, що їй повірили,
 - захистити дитину від можливих негативних реакцій інших дітей, увага до дітей (раптова зміна поведінки; порушення концентрації уваги; прикмети недосипання, перевтоми; почуття страху по відношенню до близьких дорослих (брата, батька та інших); сильні реакції переляку при фізичних контактах з кимсь з дорослих; велика цікавість до питань сексу; негативне відношення до власного тіла; надмірне прагнення до позитивної оцінки; часті жалоби на поганий стан, головний біль, неприємні відчуття в області статевих органах та інше).

Орієнтовна тематика:

1. Про невідповідність приємної зовнішності і добрих намірів.
2. Небезпечні ситуації під час контакту з незнайомими людьми.
3. Ситуації насильницької поведінки з боку незнайомого дорослого.
4. Дитина та інші діти.
5. Коли „чужий” приходять додому.
6. Дитина як об’єкт сексуального насильства.

IV. Сам вдома

Мета:

1. Дати відомості про те, що предмети домашнього вжитку, які несуть в собі небезпеку, поділяються на 3 групи:

а) предмети, якими категорично заборонено користуватися – сірники, електроприлади, електророзетки;

б) предмети, з якими, в залежності від віку дітей, потрібно навчити правильно користуватись (голка, ножиці, ножі);

в) предмети, які дорослі повинні зберігати в недоступних для дітей місцях (ліки, спиртні напої, сигарети, харчові кислоти, миючі засоби, ріжучі й колючі інструменти).

Діти повинні знати, що предметами першої групи повинні користуватися тільки дорослі. Тут діє пряма заборона. З предметами другої групи проводяться спеціальні заняття. Проблема безпеки в зв'язку з предметами третьої групи, їх зберігання – це проблема батьків.

2. Дати дітям поняття про небезпечність відчинення вікон, дверей, балконів, про те, що не можна до них підходити, коли вони відкриті.

3. Познайти дітей з телефоном, як помічником в екстремальних ситуаціях, з тим, що телефон – це не іграшка. Вивчити номери телефонів близьких дорослих. Дати перші навички поведінки в екстремальних ситуаціях.

Орієнтовна тематика:

1. Прямі заборони і уміння діяти з деякими небезпечними предметами.

2. Відчинене вікно, балкон як джерело безпеки.

3. Екстремальні ситуації в побуті.

V. Здоров'я і дитина

Мета:

- Пояснити дітям, що здоров'я – це одна з головних цінностей життя і про нього треба піклуватися.
- Ознайомити дітей з будовою тіла людини, його організмом; розповісти про функції органів – серця, ніг, рук, кровообігу й інших в доступній формі, про необхідність змін стану організму (діяльність і спокій (сон)).

- Сформувати вміння пристосовуватись до свого організму, щоб допомагати йому ритмічно працювати, своєчасно реагувати на сигнали („хочу їсти”, „спати”, „потрібне свіже повітря”).
- Формувати у дітей розуміння необхідності здорового способу життя, про користь і необхідність фізичної активності і особистої гігієни.
- Формувати у дітей навички особистої гігієни, бережне відношення до свого тіла, вчити мити руки, чистити зуби, причісуватися. Ввести це як правило для дитини, а не вказівку вихователя.
- Вчити дітей бережно ставитися як до свого здоров’я, так і до здоров’я інших людей (як чихати, кашляти, не відвідувати місця, де багато людей).
- Дати дітям розуміння того, що таке здоров’я, що таке хвороба. Ознайомити з хронічними захворюваннями, що таке співчуття іншим.
- Дати дітям елементарні відомості про інфекційні хвороби, про те, що їх викликає (мікроби, віруси, бацили).
- Ознайомити дітей з працею лікаря, чого потрібно своєчасно до нього звертатися. Вчити звертатись по допомогу до дорослого.
- Дати елементарні відомості про ліки, вітаміни, яку користь вони приносять, коли і як їх можна приймати (за дозволом лікаря і в присутності дорослих).
- Ознайомити дітей з правилами першої допомоги при травмах (поріз, опік, укусила бджола, велике сонце, обмороження, намочив ноги чи одяг тощо).

Орієнтовна тематика:

1. Здоров’я – головна цінність людського життя.
2. Вивчаємо свій організм.
3. Прислухаємось до свого організму.
4. Цінності здорового способу життя.
5. Про профілактику захворювань.
6. Навички особистої гігієни.
7. Піклування про здоров’я оточуючих.
8. Поговоримо про хвороби.
9. Інфекційні хвороби.

10. Лікарі – наші друзі.
11. Про роль ліків і вітамінів.
12. Правила першої допомоги.

VI. Емоційне благополуччя дитини

Мета:

- Вчитися створювати приємну атмосферу, яка б характеризувалась взаємною довірою і повагою, відкритим спілкуванням.
- Давати дітям можливість розповісти про свою боязнь чогось без оцінки дитини, допомагати їм виражати свій страх в словах, давати опис реально небезпечної ситуації, давати можливість вчитися на власних помилках, спокійно реагувати на дитяче сприймання реальних життєвих позицій.
- Вчити дітей виходити із конфліктних ситуацій, не доходячи до силового вирішення. Пояснити, що бійка – це крайній спосіб розв'язання конфлікту.
Ознайомити дітей із стратегією виходу із конфлікту, з профілактикою виникнення конфліктів.

Орієнтовна тематика:

1. Психічне здоров'я.
2. Дитячі страхи.
3. Конфлікти і суперечки між дітьми.